

Prinášame dva príspevky br. Tatuša z otvorených podujatí v roku 2003. Obe tieto podujatia patria medzi naše úspešné akcie, ktoré sa významne podieľali na šírení dobrého mena skautingu v našom regióne a dúfam, že budú dobrou motiváciou aj pre tento rok.

SKAUTI DEŤOM

V sobotu 31.5.2003 vo Vranove nad Topľou sa pred Domom Kultúry zišli skauti a skautky z Východoslovenskej oblasti SLSK. Prišli sa ukázať v úplnej paráde a zbroji. Od ranných hodín tu vládol organizovaný „chaos“. Prešovčania postavili indiánske típi, viazanú táborovú bránu a hojdačku. Bolo sa na nich radosť pozeráť ako im rýchlo viazané stavby rastú. Vedľa nich zbor zo Slovenskej Kajne postavil stanovú podsadu, nástenku so skautským zákonom a maketu skautskej rovnošaty. Havrani zo Strážskeho mali na starosti zdravotný stánok a občerstvenie.

Najviac však zaujal príchod skautského koníka OLIVERA z Hudcoviec. Oliver dovezol nielen skautov a skautky 84.zboru, ale aj drevo na skautské ohne.

Úderom 10-tej hodiny vodca VO SLSK br.Mufi spolu so Xavierom a Tatušom otvorili skautskou hymnou „Deň – Skauti deťom“. Mnohí z rodičov si kládli otázky: „Kto sme, prečo sme tu, čo vlastne robíme?“ Čiastočne im bolo na tieto otázky bolo odpovedané ukázkami činnosti jednotlivých skautov a skautiek. Na ostané otázky im odpovedali Zanka, Tanka a Tatuš.

Počasié nám prialo. Z príchodom odpoľudňajších hodín sa najviac únava prejavila na Oliverovi. Ten totiž pracoval najviac. Bol v neustálom pohybe a na svojom chrbte nosil deti, dospelých, aj „ľahkého“ Tatuša.

O 17-tej hodine sa skauti rozišli do svojích domovov. Pod vedením Tatuša zostali štyria skauti strážiť típi a viazané stavby. Okolo 19,00 hod. zažili šok v podobe príchodu veľkého množstva rodičov s deťmi. To bola asi jedna najväčšia chybička na tomto podujatí. Koniec prekvapení nastal až v ranných hodinách, keď sa unavení tanečníci z blízkeho baru odhodlane snažili využiť naše skautské „hotely“. Všetko v pohode zvládol s vrozeným diplomatickým šarmom br. Boris zo Strážskeho. V nedeľu sa stavby rozobrali a previezli do Strážskeho.

Vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o túto skautskú prezentáciu vo Vranove nad Topľou.

SKAUTI ŠANTILI

Po skautskom dni vo Vranove nad Topľou sa východoslovenskí skauti a skautky opäť stretli v Strážskom 14.6.2003. V tomto čase mesto Strážske

oslavovalo 35. výročie udelenie štatútu mesta. Po vranovskej prezentácii sme boli múdrejší a skúsenejší.

Skautský zbor zo Strážskeho bol požiadaný mestom, aby pomohol pri organizácii osláv, hlavne pri zabezpečení športových akcií. Preto väčšina HAVRANOV /100.zbor Strážske/ sa podieľala pri zabezpečení športových disciplín. S prezentáciou skautingu nám však pomohli skauti z Prešova a Stropkova. Opäť boli postavené viazané stavby, tee-pee, stanová podsada, stánok s občerstvením a stanovište prvej pomoci. Dominantou bola táborová brána.

Pri jednotlivých stanovištiach rôznych športových disciplín sa vystriedalo množstvo detí, aj dospelých. Veľmi nás potešila návšteva pána primátora s manželkou. Po nich sa zastavili aj niektorí poslanci mestského zastupiteľstva.

S príchodom obeda sa po menších skupinkách vystriedali všetci skauti a skautky na obedňajšej prestávke. Rodina Kizlingových na čele s DEDOM sa postarala o guláš. Že bol chutný, to dokazovali jednotlivé duple.

V odpoľudňajších hodinách boli pri pamätníku padlých odovzdané ďakovné listy jednotlivým skautom a skautkám. Potom sme jednotlivé stanovištia zbalili a previezli veci do našej klubovne. Materiál na skautské stavby bol pod vedením pána Hujdiča odvezený do Juskovej Vole.

Aj týmto spôsobom sa Slovenský skauting prezentoval v meste Strážske. Všetkým, ktorí priložili ruku k dielu patrí vďaka. Nielen skautkám a skautom 100.zboru HAVRAN Strážske, ale aj zo 49.zboru Prešov, 67.zboru Stropkov, vodcovi VO SLSK br.Mufimu a ostatným členom oblastnej rady. Pre náš zbor bola veľká česť privítať v našom meste skautov a skautky z Východoslovenskej oblasti. Na celej akcii ma mrzí to, že sa tejto akcie nezúčastnili zbory z Hudcoviec, Humenného a Úbreža. Pritom mali k nám najbližšie.

Autorom oboch príspevkov je br.Tatuš zo 100. zboru Havran Strážske.

ROVERI, NIČ VÁS NENAPADÁ?

V živote človeka postretnú obdobia dobré, aj zlé. Je priam radosťou, ak si človek zadováži dvojnásobnú fraktúru pravej nohy. Potom má kľud a pohodu. Nič nerobí a pár mesiacov sa len-tak, ledabolo povaluje na posteli. Z nedostatku inej činnosti vymýšľa hlúposti a začne zaoberať dnes už nemodernou činnosťou ako je čítanie kníh.

Zrazu zistujem, že „lúskam“ knihu známeho slovenského jaskyniara Peťa Holúbka: Po stopách Džingischána (výpravy nielen za jaskyňami). Výborný cestopis opisujúci niekoľko expedícií do Ázie. Ale pravdu povediac výpravu

našich roverov do Ujgurska, či čínskej provincie Jü-nan si zatiaľ neviem predstaviť.

Názov ďalšieho cestopisu znel: Dvetisíc kilometrov (od Železných vrát po Devín). Autorom knihy je cestovateľ Svetozár Krno, priekopník slovenskej expedičnej turistiky, ktorý navštívil mnohé kúty sveta. V roku 1984 prešiel s priateľmi celé Karpaty. Expedícia trvala 78 dní. Začali ju v Rumunsku pri Dunaji, kde sa napojili na pohorie Južných Karpát – Godeanu. Potom prechádzali Transylvániou a v pohorí Gârbova sa napojili na Východné Karpaty. Celkove Rumunskom prešli 1138,5 km. Poloninský karpatský oblúk Zakarpatskou Ukrajinou absolvovať nemohli. Na to im sovietske orgány súhlas nedali. Aj keď sú zo socialistického Československa. Čert nikdy nespí! Čo ak sú to špióni, alebo nebudaj záškodníci? 168,5 km preto museli prejsť maďarskou rovinou a Tokajskými vrchmi. Z nich sa napojili na Slánske vrchy, Čergov, Levočské pohorie a tak sa dostali znova, tentoraz na hrebeň Západných Karpát. Svoju púť ukončili znova pri Dunaji, na slovanskom starobylom Devíne. Za 78 dní prešli 2012 kilometrov.

Expedíciu uskutočnili v dobe, keď v Rumunsku vládol komunistický diktátor N. Ceausescu. Obyvateľstvo vnútrozemia Rumunska trpelo nevýslovnou biedou. Ich jediným bohatstvom bola iba človekom nezdevastovaná rozprávková príroda a dobrosrdeční horali neskazení civilizáciou. Či už to boli Rumuni, Maďari (etnografická skupina Sikuli), rumunskí Nemci, či v pohorí Rodna Rusíni. Ekonomická situácia v Rumunsku prinútila cestovateľov, že zásoby na ďalší pochod im museli na dohovorené miesta transportovať podporné skupiny zo Slovenska. Tie s expedíciou prešli určitý úsek trasy a potom sa vracali domov. V horách Rumuska bol cestovný ruch ešte neznámym pojmom. Žiadne turistické cesty, značky. Celé dni nestretli na hrebeni Karpát ani človečika. Stali sa súčasťou prírody. Jej krás, ale aj v zlom počasí jej nástrah. Boli odkázaní iba na seba, vzájomnú pomoc a svoju znalosť žiť v prírode. V niektorých častiach, kde hrebeň mal charakter vysokohorských holí stretali stáda oviec, povestných zúrivých ovčiarskych psov, i s prírodou spätých horalov ochotných pomôcť, i poradiť..

Pre ľudí, ktorým sa príroda (aj jej ochrana) stala ich životnou filozofiou problémy nastali až po prekročení československých hraníc. Hneď v Slánskych vrchoch ich chcel z turistického chodníka vyhnáť poľovník. Z Levočských vrchov ich hnal lesník. Drzáci, ako si dovolili vliezť do lesov pre verejnosť uzavretých! A v Nízkych Tatrách zase pán (či skôr súdruh) s veľkým odznakom ochrancu prírody pripnutom na svetri. A to si predstavte sa písal rok 1984.

Oproti dnešným byrokratom z ochrany prírody to boli úplní amatéri. Za dvadsať rokov naši ochranári zdokonalili zákon o ochrane prírody do úplnej absurdity. Ak nemáš výnimku zo zákona potvrdenú dvojtisícovým kolkom a originálnou pečiatkou, nemôžeš si v lese, s prepáčením „ani prdnúť“. Ale ak si výnimku zo zákona vybavíš, môžeš robiť čo sa ti zachce. Žijeme v trhovom hospodárstve a byrokratická pseudoochrana prírody je práma džob. Viem si predstaviť traumy

našich pseudoochránarov, ktorí im pred vyše 80-timi rokmi spôsobil Alois Král, ktorý len- tak, z entuziazmu si dovoľil objaviť Demänovskú jaskyňu Slobody. Dnes, bez výnimky zo zákona by sa to stať nemohlo. Bez lajstra s výnimkou – objav jaskyne NEPRÍPUSTNÝ! Zrejme ani Svetozár Krno so svojimi druhmi by už non-stop Karpatským oblúkom za 78 dní neprešiel. Spať pod stanom, alebo pod širákom niekde v sedle hrebeňa bez povolenia s originálnou pečiatkou? FUJ! Asociáli nerešpektujúci zákon!

Ale nie o tom by mal byť tento článok. Európa je pre nás dnes už otvorená. Oplýva nevšednými zákutiami, krásnymi scenériami krajiny, prírodnými raritami, historickými pamiatkami. V juhovýchodnej Európe aj so zabudnutými pohoriami a neporušenou prírodou. Bez hlučných centier turistického ruchu s prepychovými hotelmi. Stačí len na mape nájsť horstvo, či krajinu, ktorá nás láka, pozbierať dobrú roverskú partu a vyraziť.

Je mi jasné, že až tak jednoduché to nie je. Že je potrebný čas, vytvoriť plán púte, zabezpečiť ju materiálne, i finančne. Sú to však záležitosti ktoré v dobrej roverskej parte sa dajú zvládnuť. Nečakajme, že to niekto vám pripraví zabezpečí a poprosí aby ste šli na expedíciu. Potrebná je vaša iniciatíva, vaša fantázia, ktorú svojimi činmi pretvoríte na zaujímavú dobrodružnú skutočnosť. Stačí dať hlavy dokopy a zdvihnúť sedacie svalstvo zo stoličiek. Preto niet čo váhať. Prázdniny sa blížia. Ak nestihneme tohoročné, nevádi. Budú aj na budúci rok.

Slovenská diktatúra byrokracie záujemcom o poznávanie našej vlasti nepraje. Preto hor' sa do sveta. Možno s prekvapením zistíte, že mesiac v Transylvánskych Alpách, či bulharskom pohorí Pirin vás vyjde na rovnaké peniaze, akoby ste strávili mesiac v predražených a zákazmi prepchatých slovenských Tatrách.

Mufi

Pod'akovanie

Brat Mihovič z Michaloviec prostredníctvom oblastnej rady ďakuje skautkám a skautom zo 100. zboru HAVRAN Strážske za doručenie plamienka Betlehemskeho svetla do metropoly Zemplína – Michaloviec.

Stretnutie oblastných vodcov

V nedeľu 7. marca 2004 odštartovalo z Prešova auto, ktorého posádku tvorili Unkas a Mufi. V Poprade sa k spomínanej dvojici pripojil Sloník, oblastný vodca Podtatranskej oblasti. Dôvodom tohto výjazdu bolo stretnutie oblastných vodcov s náčelníkom, br. Johanom. Cieľom cesty bola Žilina, presnejšie skautský dom na Vlčincoch. Hlavnými témami stretnutia boli postavenie oblasti v SLSk, ich právomoci a povinnosti, a taktiež financie (veď hýbu svetom, skauting z toho nevynímajúc). Po rokovaní sa podarilo dôjsť k určitým dohodám, ktoré sú podstatné aj pre zbory a oddiely.

Jedným z najdôležitejších sú povinnosti v oblasti vzdelávania. Na vzdelávanie sa v SLSk kladie veľký dôraz a je to jedna z hlavných priorít oblasti. A teraz k tým povinnostiam (a z nich vyplývajúcim právomociam). Vzdelávacie podujatia v SLSk má právo organizovať len oblasť, alebo národná úroveň. Toto pravidlo platí už pri základných kurzoch a netýka sa kurzov s náplňou typu korálkovanie, viazanie uzlov a pod. Jedinú výnimku tvoria Radcovské kurzy. RK môžu organizovať zbory, pokiaľ nato majú dostatok frekventantov a inštruktorov. Ale musia mať nato garanciu od oblastného inštruktora. Je tu však jeden "problém". Vydávať dekréty a certifikáty (či osvedčenia) má právo len oblasť, alebo národná úroveň. Čiže jednoducho povedané ako zbor si môžete urobiť RK, ale certifikát vám dá len oblasť (s oblastnou pečiatkou a podpisom vodcu alebo inštruktora oblasti). V praxi to budeme u nás realizovať prostredníctvom spoločných záverečných skúšok. Všetky tieto veci boli vopred dohodnuté taktiež na poslednom zasadnutí rozšírenej RpD.

Druhou podstatnou zmenou je povinnosť oblasti vyjadrovať sa k vzniku nových zborov. Pokiaľ chce niekto založiť nový zbor musí požiadať oblasť o stanovisko. To isté platí pri žiadosti zboru o právnu subjektivitu (tam navyše bude musieť zbor mať minimálne 40 členov, vodcu a ekonóma zboru). Ústredie SLSk bude musieť hneď po spracovaní registrácie poslať oblastiam registračné hárky ich zborov a raz do mesiaca ich oboznamovať o novinkách pri doregistrovaní (pokiaľ sa udejú nejaké zmeny).

V otázke rozvoja práve naopak prechádza iniciatíva na zbory, oblasť bude plniť len koordinačnú a prípadne zabezpečovaciu úlohu.

V otázke financií bolo dohodnuté, že na jeseň budú prizvaní všetci vodcovia oblasti, aby sa zapojili do tvorby rozpočtu. Taktiež sa uvažovalo, aby oblastiam boli pridelené finančné prostriedky priamo z registrácie (približne vo výške 15-20% z registrácie každého člena). Tieto finančné prostriedky sú tzv. voľné (nie sú nijak viazané a je možné ich použiť takmer na čokoľvek). Táto otázka však nebola úplne doriešená.

Po rozsiahlom rokovaní boli taktiež určené hranice oblastí. Naša oblasť je na území Prešovského a Košického VÚC mimo oblasť Spiša. Do našej oblasti pripadajú okresy: PO, SB, VT, SK, HN, ML, SN, KE, KS, TV, RV.

Po dlhom rokovaní sa všetci účastníci rozišli a osadenstvo nášho auta sa mierne obmenilo, keď Sloníka nahradil Dumbo z Trenčianskej oblasti. Po týchto

zmenách verím že naša práca nadobudne väčší význam (a verím že aj uznanie), hlavne zo strany zborov.

Vzdelávanie

Toho roku sa v SLSk na národnej úrovni uskutoční len jedna vodcovská LŠ a to Baobab. Bude mať klasicky tri časti a to 2. - 4. 4. 2004 Rozjarenie v Mlynkách, 16. - 29. 8. 2004 Fukoty v Kordíkoch (Pri BB) a na záver Rozprávanie stromu 29. -31. 10. 2004 na Kačine (pri BA). Táto lesná škola už má svoju tradíciu a systém a tak aj tohto roku sa môžu účastníci tešiť na kopu hier, vorvávačky obradovky, ale aj na kvalitné prednášky a inštruktorov a samozrejme na tajného host'a z radov známych osobností spoločenského života. Možnosť prihlásiť sa je do 20. 3. 2004 a každý sa musí prihlásiť osobne buď poštou na Ústredie, alebo mailom na Baobab@pobox.sk. Okrem VLŠ tím Baobab-u uskutoční aj niekoľko samostatných kurzov a to:

- Umenie ako programový prvok v skautingu, 23. -25. 4. 2004 v Stupave (patronát nad nim majú Severka s Ibaivou)
- Tvorba programu I (pre organizátorov LŠ), 7. - 9. 5. 2004, miesto sa presne určí (patronát 3skáč)
- Tvorba programu II (pre všetkých chtivých), 11. - 13. 6. 2004, miesto sa presne určí (patronát 3skáš)
- Kurz tvorivosti, 24. 26. 9. 2004 v Stupave (patronát Severka a Ibaiva)

Koncom leta 2004 sa s ročnou prestávkou uskutoční tretie pokračovanie Gilwellskej inštruktorskej lesnej školy. Je určená predovšetkým inštruktorom a budúcim inštruktorom, ktorí už majú určité skúsenosti s prednášaním a kurzami všeobecne. Uskutoční sa 28. 8. - 4. 9. 2004 na strednom Slovensku. Na GILŠ sa môže prihlásiť záujemca prostredníctvom svojej LŠ (v ktorej je členom tímu), alebo ho môže vybrať oblasť po dohode s inštruktorom oblasti, prípadne môže byť pozvaný priamo tímom GILŠ.

Mimo LŠ sa v tomto roku rozbehujú kurzy Programovej rady. Okrem už známeho kurzu Mauglí v džungli, ktorého najbližšia časť sa uskutoční pravdepodobne 28. - 30. 5. 2004 v Prešove alebo jeho okolí (kurz je určený vodcom a radcom vlčat a včielok), PR tohto roku vychádza s programovými kurzami pre skautov a mladších roverov. Cieľom týchto kurzov je implementácia nového programu pre tieto vekové kategórie. Z tejto kategória to budú kurzy Neznáma krajina (skautský program)- 14. - 16. 5. 2004 Kačín a Civilizácia (roverský program), 30. 4. - 2.5.2004 B. Štiavnica. Okrem toho PR ponúka účasť na kurzoch viazaných stavieb SLOPI ktoré sa uskutočnia v máji tohto roku na 4 miestach na Slovensku. Jeden z nich bude aj v Prešove (sledujte najbližšie číslo Oblastníka). Všetky sa uskutočnia naraz 21. 23. 5. 2004

Okrem vzdelávacích podujatí na národnej úrovni sa uskutočnia samozrejme aj kurzy na oblastiach. Do pozornosti vám dávam predovšetkým oblastnú LŠ Výrus (BA), ktorá si postupne získava kvalitu a popularitu. Okrem nej sa uskutočnia víkendové stretnutia považskej a trenčianskej LŠ.

Granty

Aj v tomto roku máte šancu získať si finančné prostriedky na svoju činnosť prostredníctvom projektov. V tomto roku budú opäť fungovať Roverské projekty, kde môžete získať financie na svoje roverské aktivity. Tohto roku sa však uskutoční len jedno kolo. Uzávierka projektov je do 1. 5. 2004. O vašich projektoch sa rozhodne do 15. 5. 2004 a projekt musíte vyúčtovať do 15. 10. 2004. Uchádzať sa môžu skupiny roverov a existujúce zbory. Podporené môžu byť:

- Roverská služba (patronát, charitatívna činnosť, ekologický projekt,...), umelecké projekty (koncert, divadlo, ...),
- Roverské špeciály (vzdelávacie akcie na podporu roverov,...) Maximálna výška podpory môže byť 20 000,-Sk.

Okrem Roverských projektov sa vyhlasujú tiež tzv. rozvojárske projekty pod názvom výzva k rastu. Aj tento projekt bude mať len jedno kolo a jeho výška je maximálne 20 000,- Sk. Termíny platia tie isté ako v prípade Roverských projektov.

- Žiadať môžete na nový zbor/oddiel, na oživenie (tam kde skauting v minulosti fungoval, ale sa rozpadol),
- pri 100%-nom náraste členskej základne, na projektový tím (v prípade, že sa zbor, alebo oblasť chystajú založiť niekde nový zbor, alebo oddiel v novej lokalite).

Ešte jedno upozornenie, finančné prostriedky na tieto projekty idú taktiež z dotácie MŠ SR a preto pre nich platia tie isté podmienky ako pre dotáciu (neprepláca sa doprava a nie je možné nakupovať od Publikačného centra).

Ešte jedna smutná správa. Na neveľkú radosť oblastnej rady neuskutočnia sa tohto roku projekty na Radcovské kurzy a preto je možné, že oblastný RK, ktorý sa uskutoční v lete bude za vyšší účastnícky poplatok ako minule, ale o tom už v ďalšom čísle.

Takže neváhajte a píšete projekty.

Z činnosti oblastnej rady

16. až 18.januára sa dvaja členovia oblastnej rady spolu s rovermi a roverkami 49.zboru Geronimo Prešov zúčastnili návštevy vo Medzeve (okr. Košice okolie), kde niekoľko mladých nadšencov má záujem založiť skauting. Mestečko vzniklo z nemeckých kolonistov v 17.storočí, ktorým územie Slovenska poskytlo novú vlasť. Dodnes si je časť obyvateľov vedomá svojho nemeckého pôvodu a vznikla trocha kuriózna situácia. Časť má záujem skautovať v Slovenskom skautingu, ale časť v Bund der Pfadfinderinnen und Pfadfinder ktorý pôsobí v Spolkovej republike Nemecko.

23.- 25.januára sa uskutočnila druhá časť Základného kurzu, ktorého sa zúčastnili skauti a skautky z Hermanoviec, Sekčova a Tulčíka. Kurz úspešne absolvovali:

Pre tých, ktorí sa zúčastnili prvej časti a nemohli sa zúčastniť druhej časti, môžu kurz ukončiť v skrátenej jednodňovej záverečnej časti 29.mája v klubovni 49.zboru v Prešove. Tohto základného kurzu sa môžu zúčastniť aj záujemcovia z iných zborov. Tí vopred dostanú príručku s témami náplne Základného kurzu, ktorú si naštudujú a na kurze sa budeme zaoberať už konkrétnymi vecami.

Porada v Humennom

Stolnotenisový turnaj a olympiáda – 100. zbor Havran Strážske

Motivačný kurz pre radcov družín 1.- 2.mája

Skautské dni prof. Hlaváča.